

N:o 48.

Af Herr A. Johansson från Jönköpings län: Angående ändring i gällande författningar rörande sättet för bestämmandet af skjutslegan vid de gästgifverier der entreprenadskjuts icke finnes.

Bland de olägenheter och betryck, som vissa samhällsmedlemmar till följd af förändrade tidsförhållanden få vidkännas, torde gästgifveri- och reservskjutsskyldigheten intaga ett beaktansvärdt rum. Visserligen blef vid sistlidne riksdag skjutslegan höjd till 1 krona 60 öre milen, der entreprenadskjuts kan åvägabringas; men vid de gästgifvaregårdar, der sådant icke låter sig göra, förblef skjutslegan bibehållen oförändrad vid det för mer än 17 år sedan bestämda belopp af endast 80 öre milen. Att denna skjutslega icke står i något rimligt förhållande till nu varande varu- och dagsverkspriser eller skjutsens verkliga värde är en allmänt känd och erkänd sak; men detta oaktadt har föregående riksdagar ej kunnat förena sig om sättet för den allmänna skjutslegans höjande.

Reservanterne mot Stats-Utskottets betänkande N:o 83 vid sistlidna års riksdag, till hvilkas reservation jag ber att få hänvisa, synas mig dock hafva åstadkommit en fullt öfvertygande utredning derom, att icke allenast de klagomål öfver skjutsningsbesväret, hvilka tid efter annan förekommit, utan äfven de svårigheter som mött vid antagande af de i och för frågans lösning framlagda förslag, haft sin egentliga grund i den omständighet, att man, med bibehållande af en för hela landet bestämd taxa, icke vederbörligen tillämpat den obestriddigen riktiga och ursprungligen antagna grundsatsen, att den resande bör godtgöra skjutsens skäligen värde.

Då emellertid samma reservanters förslag att Konungens Befallningshafvande och landstinget skulle läns- eller distriktvis ordna skjutsväsendet

hufvudsakligen på den grund att den resande finge betala skjutsens fulla värde, likväl icke vann Riksdagens bifall, så, ehuru det torde anses förmätet af mig, vågar jag dock påpeka ett annat sätt för att bereda åtminstone en öfvergång till denna ofta behandlade frågas lösning, grundad på den af förberörda reservanter uttalade grundsats, att i regeln den resande skall betala skjutsens skäligen värde.

Enär, enligt 28 Kap. 4 § Byggningsbalken, gästgivare är pliktig att för vägfärande i förråd hafva husmanskost, dricka, säng, ljus, ved och hästfoder m. m., och häradsrätterna, som hafva närmaste kännedom om hvad sådant i orten går och gäller, enligt Kongl. Förklaringen den 11 December 1766 § 7 årligen hafva att upprätta lämpliga taxor på alla till uppehälle för folk nödvändiga varor såväl som på hö och hafre, hvilka taxor genom Konungens Befallningshafvandes försorg anslås å gästgivaregårdarne för att derstädes lända till efter rättelse, så föreställer jag mig, att häradsrätterna på lika sätt lämpligast torde både böra och kunna bestämma skjutslegan vid de gästgivaregårdar, der entreprenadskjuts icke finnes. Om så komme att ske, förmodar jag, att Häradsrätten, som bäst känner de pris- och lokalförhållanden, hvilka rätteligen böra utgöra grunden för skjutslegans belopp vid gästgivaregårdarne inom hvars och ens distrikt, skall, uti detta, såväl som i alla andra fall, der domstolen måste bestämma ersättningsbelopp emellan tvistande parter, upprätta sådana taxor för skjutslegan, att berättigadt klander både från den resandes och den skjutsskyldiges sida må uteblifva.

På grund af hvad jag sålunda anfört vågar jag vördsamt hemställa:

det Riksdagen ville för sin del besluta och hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla att, med upphäfvande af nuvarande stadgande om skjutslegans belopp, der skjutsen ej bestrides för entreprenad, 28 Kap. 4 § Byggningsbalken och Kongl. Förklaringen den 11 December 1766 § 7 måtte förändras i det syfte, att häradsrätterna, vid hvarje års hösteting för det nästpåföljande kalenderåret, måtte, på lika sätt som i sistnämnda lagrum är stadgadt om andra förnödenhetsvaror, hvilka gästgivare är pliktig hålla till salu åt resande, bestämma lämplig taxa jemväl för skjutslegan vid de gästgivaregårdar inom hvars och ens distrikt, der entreprenadskjuts icke finnes; dock så att skjutslegan ej må öfverstiga det belopp, som för entreprenadskjuts inom orten kan vara eller blifva såsom det högsta bestämdt, samt att häradsrätten insänder dessa taxor till Konungens

Befallningshafvande för den åtgärd, som för dylika taxor i förutnämnda Kongl. Förklaring och § finnes stadgad.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1875.

A. Johansson,
från Jönköpings län.

N:o 49.

*Af Herr Johannes Andersson från Jönköpings län:
Angående förändrade föreskrifter rörande skyldig-
heten att bygga och underhålla allmänna broar,
lands- och häradsvägar.*

Frågan om förändrad lagstiftning rörande skyldigheten att bygga och underhålla allmänna broar, lands- och häradsvägar, så väl vinter- som sommartid, har ofta utgjort föremål för Riksdagens pröfning, hvilket nogsamnt framgår af de flera motioner, hvilka i detta syfte tid efter annan blifvit väckta. De skrivelser, som i anledning häraf blifvit till Kongl. Maj:t aflåtna, hafva icke föränledt till något åtgörande från regeringens sida, och klagomål hafva derfor från den del af de skattdragande, hvilka ensamt nödgats bära denna tung börda, blifvit allt mer och mer högljudda, och då jag för min del finner dessa klagomål både berättigade och förtjenta af afseende, har jag genom denna min motion velat framställa, att alla broar, lands- och häradsvägar skola häradsvis